

NIÐURSTÖÐUR SAMRÁÐS Í MÁLINU

„Drög að frumvarpi til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna samsköttunar félaga, takmörkunar á frádrætti vaxtagjalda og skattlagningar útsendra starfsmanna (samsköttun, útsendir starfsmenn o.fl.).“

Nr. S-184/2020 í samráðsgátt stjórnvalda á vefnum Ísland.is

Efnisyfirlit

1.	Páttaka.....	2
2.	Sjónarmið umsagnaraðila og viðbrögð við þeim.....	2
	2.1. Ákvæði frumvarpsdraganna um samsköttun.....	2
	2.2. Ákvæði frumvarpsdraganna um frádrátt vaxtagjalda.....	2
	2.1. Ákvæði frumvarpsdraganna um útleigu vinnuafls.....	3
3.	Næstu skref.....	4

September 2020

1. Þátttaka

	Einstaklingar	Lögaðilar
Umsagnaraðilar	-	Samtök atvinnulífsins
		KPMG ehf.
Samtals	-	2

Upplýsingar um málsefni, umsagnarfrest og annað fyrirkomulag er að finna í samráðsgáttinni á Ísland.is, slóð á málið: [https://samradsgatt.island.is/oll-mal/\\$Cases/Details/?id=2773](https://samradsgatt.island.is/oll-mal/$Cases/Details/?id=2773)

2. Sjónarmið umsagnaraðila og viðbrögð við þeim

Tvær ábendingar vegna málsins bárust í samráðsgáttina, þ.e. annars vegar sameiginleg umsögn frá Samtökum atvinnulífsins og Samtökum iðnaðarins og hins vegar umsögn frá KPMG ehf. Eftirfarandi umfjöllun hefur verið skipt í efnisflokka.

2.1. Ákvæði frumvarpsdraganna um samsköttun

Í umsögn KPMG um frumvarpsdrögin kemur fram að ekki séu gerðar athugasemdir við efni þeirra breytinga sem miðað er að í frumvarpsdrögunum um samsköttun en telur æskilegt að orðalag ákvæða verði skýrara og skipan ákvæða innan lagagreinarinnar verði markvissari.

Ákvæði 1. gr. frumvarpsins tók miklum orðalagsbreytingum meðan á samráði stóð, meðal annars í samráði við starfsmenn Skattsins og með nánara tilliti til þróunar í nágrannalöndunum..

Í umsögn KPMG um 1. gr. frumvarpsdraganna er mælt með því að hið erlenda móðurfélag, sem ekki tekur þátt í innlendri samsköttun dótturfélaganna, geti haft annað reikningsár en innlendu dótturfélögin sem óska samsköttunar. Í núverandi orðalagi er gert ráð fyrir eins og framur segir að öll skilyrði 55. gr. verði að öðru leyti að vera uppfyllt. Í því myndi felast einnig að hið erlenda móðurfélag verði að hafa sama reikningsár og innlendu dótturfélögin.

2.2. Ákvæði frumvarpsdraganna um frádrátt vaxtagjalda

Að mati KPMG eru annmarkar á 57. gr. b um frádrátt vaxtagjalda ekki bundnir við 2. mgr. ákvæðisins eins og frumvarpsdrögin gera ráð fyrir í a-lið 2. gr. frumvarpsdraganna. KPMG telur þörf á að endurorða málsgreinina í heild. Þá telur KPMG breytinga þörf á bæði 1. mgr. og a-lið 3. mgr. 57. gr. b. Í 1. mgr. 57. gr. telur KPMG þörf á að auka við orð málsgreinarinnar þannig að skýrt komi fram að í tilviki lánaviðskipta samskattaðra félaga við tengda aðila utan samsköttunarinnar skuli takmörkun miðast við 30% af hagnaði hinna samsköttuðu félaga, í samræmi við það almenna markmið samsköttunarinnar að líta á samsköttuð félög sem eina skattalega einingu.

Ráðuneytið er sammála þessari hugsun KPMG en telur ekki þörf á sérstakri orðalagsbreytingu í 1. mgr. 57. gr. þar um. Breyting sú sem lögð er til í drögum að frumvarpinu muni leiða til þess að í þeim tilvikum sem aðeins afmarkaður hluti samstæðu hafi fengið heimild til samsköttunar gildi undantekningin ekki þegar um sé að ræða vaxtagjöld á milli félaga sem ekki séu samsköttuð. Ekki þurfi sérstaklega að taka það fram.

Þá telur KPMG þörf á breytingu á skilgreiningu á hagnaði í 3. mgr. 57. gr. tekjuskattslaga. Í núgildandi skilgreiningu sé ekki tekið tillit til að fjármagnsliðir geti hvort heldur er verið jákvæðir eða neikvæðir og að færð hlutdeild í dóttur- eða hlutdeildarfélagi geti ýmist verið jákvæð eða neikvæð. Þá sé ekki heldur tekið tillit til þess að afkoma, að meðtöldum fjármagnsliðum, afskriftum og niðurfærslum fastafjármuna, tekjuskatti og færðri hlutdeild, geti verið neikvæð, en

jákvæð að þessum liðum frátöldum. KPMG leggur því til skilgreiningu á þann máta að í 2. mgr. verði skilgreint að með vaxtagjöldum og afföllum í lánaviðskiptum tengdra aðila sé átt við nettó vaxtagjöld og afföll, þ.e. vaxtagjöld og afföll skattaðila í lánaviðskiptum við tengda aðila að frádregnum vaxtatekjum og afföllum skattaðilans í viðskiptum við tengda aðila. Ráðuneytið hefur ekki náð að skoða þetta atriði til hlítar og því liggur afstaða um tillögu þessa ekki fyrir að sinni.

KPMG leggur til að í 3. mgr. 57. gr. b tekjuskattslaga verði allt sem er umfram 100 millj. kr. sem sæti takmörkun frádráttar. Þetta var leiðrétt með lögum nr. 33/2020, sbr. a-lið 6. gr. laganna.

Þá bendir KPMG á b-lið 2. gr. frumvarpsdraganna, sem réttilega hafa verið fjarlægð úr nýjum frumvarpsdrögum.

2.1. Ákvæði frumvarpsdraganna um útleigu vinnuafls

Í sameiginlegri umsögn Samtaka atvinnulífsins (SA) og Samtaka iðnaðarins (SI) kemur m.a. fram að óljóst sé af lestri ákvæðisins til hvaða samninga ákvæðið taki og hafi samtökin áður gert athugasemdir við sambærilegt ákvæði í fyrri frumvörpum um sama efni. Vísað er til þess að með lögum um opinber innkaup nr. 120/2016, hafi nýrri grein verið bætt þar inn er varðar keðjuábyrgð og þannig hafi löggjafinn náð með vægari hætti utan um það vandamál sem lagt sé til grundvallar að leysa með núverandi tillögu að lagabreytingu. Þá sé ákvæði frumvarpsins er lýtur að útleigu vinnuafls gallað þar sem ómöguleiki sé fyrir innlenda aðila að fylgjast með launakjörum starfsmanna erlenda aðilans. Samkeppnisstaða innlendra aðila sé því skert gagnvart erlendum aðilum.

Ráðuneytið hafnar gagnrýni SA og SI og getur ekki tekið undir athugasemdir samtakanna.

Í fyrsta lagi liggur fyrir að í almennum athugasemdum frumvarpsins er skýrt kveðið á um til hvaða samninga ákvæðið tekur. Þar kemur fram að í málsgreininni sé kveðið á um skilaskyldu innlendra notendafyrirtækja í byggingarstarfsemi eða mannvirkjagerð vegna samninga sem gerðir eru við erlenda aðila um útleigu á vinnuafli eða um annars konar vinnuframlag í þágu innlendra notendafyrirtækja. Það er því skýrt samkvæmt þessu að um er að ræða samning innlenda byggingaraðilans, þ.e. notendafyrirtækisins við þann erlenda aðila sem tekur að sér að vinna að umsömdu verki, (aðal- eða undirverktaki), og þegar starfsmenn erlenda aðilans eða aðrir á hans vegum inna af hendi vinnuframlag hér á landi á grundvelli samnings um útleigu á vinnuafli eða annars konar vinnuframlagi.

Í öðru lagi má sjá að ákvæði 88. gr. a, um keðjuábyrgð í lögum nr. 120/2016 um opinber innkaup, tekur ekki til ábyrgðar á greiðslu skatta, s.s. skila á staðgreiðslu hjá starfsmönnum verktaka eða undirverktaka, heldur aðeins til tryggingar og ábyrgðar á greiðslu launa, starfskjörum, sjúkra- og slysatryggingu og öðrum réttindum í samræmi við gildandi kjarasamninga og lög hverju sinni, t.a.m. að lágmarkslaun séu greidd. Um er að ræða heimildarákvæði en ekki skyldu. Markmið með þeim breytingum sem áformað er að lögfesta nú með frumvarpinu er að tryggja að réttar skattgreiðslur skili sér hingað til lands en fyrir liggur að ríkissjóður og sveitarfélög hafa farið á mis við skatttekjur vegna vinnu erlendra manna hér á landi, auk þess sem ekki er í slíkum tilvikum greitt tryggingargjald af launum erlends vinnuafls hér á landi. Því er ákvæði það sem lagt er upp með í frumvarpinu nauðsynlegt. Þá ber að hafa í huga að mati ráðuneytisins að markmið breytinganna er m.a. að ná utan um samninga á einkamarkaðnum en ekki eingöngu samninga hins opinbera út frá opinberum innkaupum.

Í þriðja lagi hafnar ráðuneytið því að ákvæðið sé gallað. Þvert á móti telur ráðuneytið ákvæðið ná utan um umrætt vandamál. Að mati ráðuneytisins ætti það vera litlum vandkvæðum bundið fyrir byggingaraðila (notendafyrirtækið), að tryggja í samningi sínum við erlendan verksala að gerð sé grein fyrir launum þeirra starfsmanna erlenda aðilans sem inna af hendi vinnuframlag hér á

landi vegna tiltekings verks, t.a.m. að lágmarkslaun séu greidd samkvæmt kjarasamningum. Þar sem ábyrgðin liggur hjá hinum innlenda aðila ber honum að tryggja í samningi sínum við erlendan verksala að fullnægjandi upplýsingar liggi fyrir með skýrum hætti um launagreiðslur og þá starfsmenn sem inna af hendi vinnu hér á landi vegna þess umsamda verks sem um ræðir hverju sinni. Því megi vænta þess að byggingaraðili tryggi eins og kostur er réttarstöðu sína í samningi við erlendan verksala, komi til þess að byggingaraðili fái ekki vitneskju um launamenn og launagreiðslur, s.s. undirverktaka, vegna tiltekings verks sem unnið er að hér á landi, t.a.m. með rétti til innheimtu skaðabóta í samningi við erlendan verksala.

Þá vill ráðuneytið benda á markmið ákvæðisins sem er að réttur skattur vegna vinnu erlends vinnuafis hér á landi skili sér sannanlega hingað til lands vegna vinnu sem innt er af hendi á Íslandi. Ráðuneytið sótti fyrirmynd að ákvæðinu til Danmerkur, þar sem ákvæði um keðjuábyrgð hefur verið í gildi um árabil. Fleiri lönd hafa jafnframt lögleitt ákvæði um sambærilega keðjuábyrgð á sköttum. Ráðuneytið hafnar því alfarið sjónarmiðum samtakanna þess efnis að samkeppnisstaða innlendra aðila skerðist gagnvart erlendum aðilum. Mörg ríki eru með einhvers konar form af keðjuábyrgð vegna skattgreiðslna, til þess einmitt að tryggja að réttmætur skattur skili sér til þess ríkis þar sem vinnan er sannanlega innt af hendi hverju sinni. Ákvæðið skerðir því með engu móti samkeppnisstöðu innlendra aðila gagnvart erlendum aðilum.

3. Næstu skref

Fyrirhugað er að frumvarp um breytingu á lögum um tekjuskatt og lögum um staðgreiðslu opinberra gjalda um samsköttun og erlenda starfsmenn, verði lagt fram á Alþingi á haustþingi 2020.